

SYSSLINGEN

Medlemsblad 3, 2017 Årgång 24

Ordförande har ordet

Kan någon förklara för mig varför sommarmånaderna försvinner så fort. Det känns som om det bara är ett par dagar sedan jag stod på Rådhusorget i Vaxholm och lyssnade till kören som sjöng att vintern hade rasat ut och nu är det redan dags för Waxholmsbolaget att byta till höstturlista. Var har dessa veckor tagit vägen? Visst har jag haft en hel del trevliga aktiviteter, men hälften av de utflyktsmål jag planerat att besöka har jag inte hunnit med och en stor del av den bokhög jag hade planerat att ligga på balkongen och läsa är fortfarande orörd.

Nu är det dags att ta nya tag! Släktforskarjouren på biblioteken har börjat för hösten och sedan är det dags för första styrelsemötet i vår förening. Vi kommer då att planera höstens verksamhet. Det kommer, som vanligt att bli ett studiebesök och ett höstmöte. Mera information om detta kommer via mail och på vår hemsida.

Trevlig släktforskarhöst!

Anita Järvenpää

Föreningens adress:
Muskötvägen 2,
184 60 Åkersberga

Styrelse:

Ordförande	Anita Järvenpää	08-541 338 19
<i>e-post:</i>	<i>anita.jarvenpaa@telia.com</i>	
Vice ordförande	Christer Lind	08-541 310 75
<i>e-post:</i>	<i>ch2.lind@roslagen.be</i>	
Sekreterare	Torbjörn Claar	08-541 377 38
<i>e-post:</i>	<i>claar@roslagen.be</i>	
Kassör	Ingalill Hallberg	070-954 62 33
<i>e-post:</i>	<i>ingalillhallberg@telia.com</i>	
Ledamot	Tore Österman	070-542 05 05
<i>e-post:</i>	<i>toreosterman@gmail.com</i>	
Ledamot	Dick Fagerqvist	070-354 13 70
<i>e-post:</i>	<i>dick.fagerqvist@tele2.se</i>	
Ledamot	Susanne Fagerqvist	070-722 14 12
<i>e-post:</i>	<i>sysslingen@hotmail.com</i>	

Medlemstidningen Sysslingen utkommer med 4 nr/år
Bidrag kan sändas till redaktören, Susanne Fagerqvist,
Murkelvägen 137, 184 34 Åkersberga, tel 070-722 14 12

Ansvarig utgivare: Anita Järvenpää
E-post: sysslingen@hotmail.com, eller
info@roslagen.be
Hemsida: www.roslagen.be

Hemsideskonstruktör: Ann Lundgren, Olle Keijser

För signerade bidrag ansvarar författaren.
Citat får göras ur Sysslingen om källan anges.

Medlemsavgift

Avgiften är 125 kronor per medlem och år och 25 kronor
för medlem under 25 år. Betalas till föreningens

plusgirokonto: 448 57 91-0

Glöm inte att ange namn, adress och e-postadress.

Innehåll

Ordförande har ordet.....	1
Redaktionen har ordet.....	2
Vals med Evert Taube i Lilla allmänna gränd	3
Antavla Evert Taube	4
Nytt material från ArkivDigital	5
Material från Tjörn gratis på nätet	5
Funderingar vid släktforskardatorn.....	6
Våravslutning på Sjöhistoriska museet...	7
Sysslingens datum för 2017	8
Nya medlemmar.....	8

Redaktionen har ordet

Hösten närmar sig och dagarna blir kortare. För oss släktforskare gör det kanske inte så mycket att då kunna knäppa igång datorn och leta efter våra förfäder.

Detta nummer är lite tunnare än vanligt då vi har totalt slut på alla artiklar. Därför efterlyser vi nya artiklar, små som stora, av våra medlemmar. Tveka inte att skicka in eller höra av er till oss. Vi är intresserade av allt och det är våra läsare också.

I detta nummer kommer du få läsa ett intressant kåseri av Carl-Uno Sjöblom och givetvis har vår ordförande Anita skrivit många bra artiklar. Mycket tacksam för det.

Redaktören

E-post: sysslingen@hotmail.com

*Nästa nummer av Sysslingen
kommer i november 2017
Manusstopp den 1 oktober 2017*

Vals med Evert Taube i Lilla allmänna gränd

Jag är född och uppväxt i Skåne, men tillbringade varje sommar några veckor hos mina mostrar i Hässelby-Villastad. Vi hade som tradition att varje år åka in till Gröna Lund och lyssna på Evert Taube. När jag och mina föräldrar flyttade upp till Stockholm 1962 fortsatte vi med detta. En sommar drabbades jag av halsont och hög feber. Trots detta ville jag absolut följa med in till Stockholm för att lyssna på Evert. Jag proppade mig full med Albyl och följde med.

Efter föreställningen ville mina föräldrar åka upp i ett utkikstorn, som då fanns i närheten av Gröna Lunds stora scen. Vid det här laget kände jag mig rejält yr och matt och beslöt mig för att stanna kvar på marken. En vaktmästare, som såg att jag inte mådde bra, erbjöd mig att komma in och sätta mig på en stol vid sceningången. När jag hörde att Evert var på väg ut beslöt jag mig för att försöka få en autograf. Man talade om för mig att han aldrig skrev autografer, men jag plockade trots detta upp penna och papper ur min handväska. När Evert kom skakade han bara på huvudet och fortsatte ut. Plötsligt vänder han sig om och grabbade tag i mig och sjungande ”Calle Schewens vals” dansade han ut med mig genom porten. Utanför stod Gröna Lunds dåvarande chef och höll upp dörren till en stor svart Bentley, men Evert stannade inte, utan dansade vidare med mig runt bilen. När han kom tillbaka till bildörren lyfte han på sin stora hatt och kysste mig på hand, varefter han skrattande klev in i bilen. Bakom mig stod Astri, Ellinor och Per-Evert Taube och skrattade åt min häpnad. Jag hade många gånger under kvällen lopp ångrat att jag inte stannat kvar hemma i sängen, men nu fick jag verkligen lön för mödan. Jag fick ett minne för livet.

Vem var då denna man, som har gett oss så många fantastiska visor?

Evert Taube föddes den 12 mars 1890 på Vinga i Styrö socken. 1906 tröttnade Evert på det ensliga livet vid Vinga fyr och rymde till Stockholm, där han lyckades komma in på Konstakademien för att studera måleri. Fadern var inte glad åt hans bohemaktiga liv utan krävde att Evert antingen skulle flytta till internatskola eller gå till sjöss. Evert valde så att mönstra på som eldare på ett fartyg som seglade på Sydafrika, Ceylon och Röda havet. Evert begav sig även till Argentina, där han arbetade som assistent i en firma som sysslade med kanalbyggen och bevattningssystem.

Återkommen till Sverige återupptog han umgänget med sina konstnärsvänner. Evert hade nu börjat bli känd för sina visor, Hans första grammofoninspelning gjordes redan 1921. Med åren blev Evert känd som poet, kompositör, trubadur och estradör. Inte minst minns vi honom för alla hans fina visor.

På 1920-talet reste han till Paris. Där träffade han konstnärinnan Astri Bergman. Astris pappa var inte så glad när ungdomarna ville gifta sig, men gav till slut med sig och paret gifte sig 1925 i Jakobs kyrka.

Paret fick tre barn Per-Evert som blev arkitekt, Ellinor som blev målare och tecknare och Sven-Bertil som fortfarande är aktiv både som sångare och skådespelare.

Anita Järvenpää

Antavla Evert Taube

<p>Otto* Reinhold Taube F 1816-10-15 Råneå D 1892-04-01 Göteborg Tullinspektor</p>	<p>Arvid Joakim Taube F 1777-02-26 Jorois, Finland D 1829-03-08 Nederkalic Major</p>	<p>Christoffer Reinhold Taube F 1715-08-21 Finland D 1795-10-01 Onkiniemi, Finland Fänrik</p> <hr/> <p>Anna Sofia Ållongren F 1741-04-20 Heinola, Finland D 1825-08-01 Nederkalix</p>
<p>Karl Gunnar* Taube F 1853-09-04 Bygdeå D 1945-10-07 Göteborg Fyrmästare, överlots</p>	<p>Johanna Fredrika Mesterton F 1777-10-06 Mikkeli, Finland D 1848-10-20 Löfvånger</p>	<p>Karl Jakob Mesterton F 1753-11-08 Åbo, Finland D 1829-01-19 Heinola, Finland Hovrättsråd</p> <hr/> <p>Maria Wahlberg F 1759 Kangsala, Finland D 1791-01-07 Litti, Finland</p>
<p>Fredrika Kjellerstedt F 1817-02-28 Skellefteå D 1895-07-31 Nederkalix</p>	<p>Adam Magnus Kjellerstedt F 1783-09-19 Öreryd D 1851-02-21 Löfvånger Häradshövding, lagman</p>	<p>Magnus Kjellerstedt F 1742-05-10 N. Hestra D 1803-12-27 Mossebo Bruksinspektör</p> <hr/> <p>Anna Josefsson F 1742-10-16 Tranemo D 1796-02-23 Öreryd</p>
<p>Axel Evert* Taube F 1890-03-12 Styrösö D 1976-01-31 Maria Magdalena, Stockholm Skriftställare, poet</p>	<p>Anna Katarina F 1790-09-17 Skellefteå landsförsamling D 1868-09-18 Löfvånger</p>	<p>Per Jakobsson Åman F 1755-10-15 Skellefteå D 1809-07-25 Sunnanå Gästgivare</p> <hr/> <p>Katarina Mosesson F 1756-06-01 Skellefteå landsförsamling D 1831-09-22 Skellefteå landsförsamling</p>
<p>Jakob Olsson F 1820-09-21 Strömstad D 1852-11-13 Strömstad Sjöman</p>	<p>Olof Jonsson F 1782-01-08 Tjärnö D 1829-06-16 Strömstad Arbetskarl</p>	<p>Jon Olsson Räfning F D Före 1790 Rotebåtsman</p> <hr/> <p>Catharina Asgiersdotter F 1753-02-11 Skee D 1829-08.24 Tjärnö</p>
<p>Julia* Sofia Jakobsson F 1862-05-15 Strömstad D 1947-04-23 Göteborg</p>	<p>Oliana Persdotter F 1793-06-28 Tanum D 1862-05-19 Strömstad</p>	<p>Per Olsson F 1736 D C a 1798</p> <hr/> <p>Johanna Olsdotter F 1768</p>
<p>Marta Helena Elg F 1822-04-14 Strömstad D 1886-05-13 Strömstad</p>	<p>Peter Elg F 1765-11-12 Sillerud D 1838-05-28 Strömstad Timmerman</p>	
	<p>Anna Petersdotter F 1782-01-06 Sillerud D 1848-04-01 Strömstad</p>	<p>Petter Olsson F 1746 D 1825 Sillerud</p> <hr/> <p>Marita Andersdotter F 1750-07-28 Silbodol D 1827-09-11 Sillerud</p>

Nytt material från ArkivDigital

Lagom till släktforskarlagarna har ArkivDigital släppt en del nytt material. För att kunna använda materialet måste man dels ha ett "allt-i-ett-abonnemang" dels använda ADs webversion, som fungerar bäst i Googles Chrome.

Porträttbilder

En kvarts miljon porträttbilder, med tillhörande register finns nu tillgängliga hos ArkivDigital. Porträtten är från 1920-talet till 1970-talet och kommer från tre fotoateljéer i Stockholm: Jaeger, Bergne och Welinder. Merparten av de fotograferade personerna är stockholmare, men det finns porträtt på personer även från övriga delar av landet. Materialet finns under *Registersök*.

Register till födda-vigda-döda 1666-1894 för västra Södermanland

Arkiv Digital och Katrineholm-Flen-Vingåkers släktforskarförening har skapa ett register som över födda, vigda och döda åren 1666-1894 för västra Södermanland. Registret har länkar till de avfotograferade originalböckerna. Materialet finns under *Registersök*.

Sökbart bouppteckningsregister

ArkivDigital lanserar nu ett digitalt sökbart bouppteckningsregister. Registret är ännu under uppbyggnad och omfattar än så länge bouppteckningar från Gotlands, Jönköpings, Kalmars, Kronobergs, Stockholms, Uppsalas och Östergötlands län. Mer sökbart material kommer att tillkomma efterhand. Materialet finns under *Registersök*

Flygbilder

I början av året förvärvade Arkiv Digital flera miljoner flygbilder från Svenska Aero-Bilder, Dessa har man nu börjat lägga ut. Det är inte helt lätt att hitta i materialet, men en detaljerad beskrivning av hur man gör finns i bloggen på ADs hemsida. Materialet finns under *Arkivsök*

Anita Järvenpää

Material från Tjörn gratis på nätet

Tjörns släktforskarförening har på sin hemsida lagt ut avskrifter ur kyrkoböcker, domböcker m m. på sin hemsida. Ni hittar detta på www.tjsf.org/dom.html

Anita Järvenpää

Trevliga grupper på Facebook

Tore Österman påminner oss om att det finns många bra grupper på Facebook som vi släktforskare kan ha nytta av bl.a. Släktforskning för noviser, Gamla bilder, Berättelser från Stockholms skärgård och Släktskatter från källare och vindsutrymmen.

Det finns mängder med öppna grupper som du inte behöver vara medlem i. Skriv bara *släkt* i sökrutan så hittar du många fler.

Funderingar vid släktforskardatorn.

Jag började släktforska för länge sedan. Det var på hösten 1950, som jag kom till Uppsala för att läsa historia och annat, som jag var intresserad av. Vi var många, som en gång i veckan lyssnade till professor Erik Lönnroths föreläsningar om Sveriges utrikespolitik under åren närmast före det första världskriget. Vi deltog också i diverse seminarier i de historiska hjälpkenskaperna, som krävdes för examen. Det gällde uttydning av antika inskriptioner från Rom och Aten, källforskning i gamla historiska akter och skrifter och så handskriftstolkning. Detta senare var naturligtvis nödvändigt att klara av, om man skulle kunna läsa vad de gamla sekreterarna och prästerna hade skrivit i en grå forntid.

Allt studiematerial fanns lyckligtvis att tillgå i de uppsaliensiska institutionernas samlingar, och för att kolla in handskrifterna fick vi bege oss upp till Landsarkivet, som då höll till i slottet. Som en introduktion till läsövningarna plockades fram gamla kyrkböcker, där vi själva fick välja bland allt som där fanns. Jag fick då för första gången läsa om mina morföräldrar, som föddes i slutet av 1800-talet nere i Närke. Jag kände ju till dem, visste vad de hette och bodde och hade därigenom lättare att ta mig igenom de ibland lite slarvigt gjorda anteckningarna.

Det var då, som jag för första gången fick veta "sanningen" om dessa mina förfäders släktskap med varandra. Mitt intresse för att forska vidare väcktes. Ett av skälen var naturligtvis den tillgänglighet, som då fanns genom att mina intressen rörde sådant, som fanns just på Uppsala landsarkiv

Strindberg bisten 1890.
Fotn: Aron Jonsson, Göteborg.

Den senare tidens tekniska uppfinningar med en datateknik, som man för sextiofem år sedan naturligtvis inte kunde drömma om, har bidragit till att jag kunnat fortsätta att leta. Och nu behöver jag med datorns hjälp inte hålla mig till ett enda landsarkiv. Jag kan även söka och få fram personer, som jag varken är släkt med eller har något att göra med direkt.

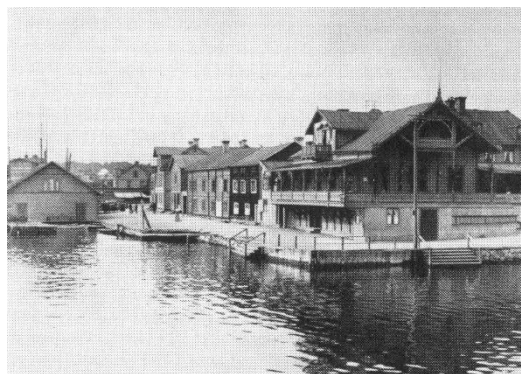
Som August Strindberg t.ex. Bodde han någonsin i Vaxholm? Vi vet ju hans intresse för skärgården och hans vistelse ute på Kymmendö. Hans skrivarlyor där visas som bekant för turister. Och berättelserna om hans tid i Furusund är många. Men i Vaxholm tycks det inte finnas några direkta "Strindberg-minnen".

I somras hittade jag av en ren händelse hans namn i kyrkböckerna för Värmdö. Han bodde med hustru Siri von Essen och tre barn på gården Brevik. En piga står också antecknad. Husförhörlängden (Hfl. Värmdö AI:33 sid. 29) upptar bara namnen med kompletterande datum för inflyttning och födelseår. Inget mer.

7.							
8.	Strindberg Johan August	49 ²⁷ / ₇	St. Nikolai	77 ²⁰ / ₁₂	u	Maria	90 ²¹ / ₁₁ 555
9.	Hon Lena Sigrid Sofia Medelsteds	50 ¹⁷ / ₈	Jacob	79	u		
10.	P. Karin	80 ²⁶ / ₂	Kedde Skolan		u		
11.	Greta	81 ²⁸ / ₈	"		u		
12.	Hans	84 ²⁷ / ₇	Lauermann		u		
13.							
14.							
15.	Pg. Karolin von Charlotte	47 ²⁹ / ₇	St. Nikolai		u	Stella Siri von Essen	90 ²¹ / ₁₁ 556
16.							
17.							

Det är när släktforskaren kommer till en sådan här punkt, som man måste gå till andra källor. Biblioteket hjälpte till med att låna in Strindbergs brev, som finns bundna och utgivna i början av 1960-talet. Det var bara att bläddra fram till året 1890 för att få se vad den gode August hade för sig på brevskrivarfronten just då. Och att Strindberg var en synnerligen flitig brevskrivare vet vi av litteraturhistorikerna. Det här var ju lång innan Post Nord, så de ofta tiotals brev, som författaren varje dag skrev, kom fram. Han fick minst lika många till sina många skiftande adresser runt om i världen. Utan minsta svårighet, tycks det.

Vid mitten av mars bodde han i Maria församling på Söder invid nuvarande Zinkensdamm. Hans pjäs Mäster Olof hade nypremiär på Dramaten, och han blev ordentligt avfirad på Hotell Rydberg. Trött och folkskygg ”flydde” han efter festandet ut till Vaxholm och tog in på hotellet. Han berättar om sin situation i ett första brev daterat ”Vaxholms hotell. 23 mars 1890.” Och flera efterföljande brev beskriver han sin situation. Genom breven får vi veta, att det *”...på hotellet fans endast två kamrar som skola stå till resandes disposition, och de ligga midt öfver krogen der en dörr slås igen hvar tredje minut, och hvarifrån hvart pratadt ord höres. halffientlig medel-underklass utan begrepp om samlefnad och hundegare.”* Den gode August hade det verkligen inte lätt.

Ett par, tre dagar senare drar han från Vaxholm och skriver: *”soiré, bal, artillerister, telefoneringar, nyfikna, försvarslösa etc. jaga mig från Vaxholm till Gustafsberg...”*

Efter någon vecka finner vi Strindberg boendes på Värmdö, dit han även tog med sig familjen. Det var under tiden i Värmdö socken, som han snart skulle ta ut skilsmässa från Siri von Essen. Vaxholm tyckte han tydligen tyvärr inte om. Värmdö var bättre, och där avslutade han sitt kanske bästa skärgårdsverk, I havsbandet.

De sista åren av sitt liv bodde Strindberg vid Drottninggatan i Stockholm. Han dog den 14 maj 1912 och ligger begravd på Norra Kyrkogården.

Carl-Uno Sjöblom

Våravslutning på Sjöhistoriska museet

Årets våravslutning ägde rum lördagen den 13 maj på Sjöhistoriska muséet Guiden Patrik gav oss en inspirerande presentation av utställningen *Ostindiefararna*. Vi fick lära oss mycket om Svenska Ostindiska kompaniet och deras verksamhet. Handelskompaniet bildades i Göteborg 1731. Den drivande kraften var den skotske köpmannen Colin Campbell som var beredd att satsa pengar i företaget.

Bolaget fick ensamrätt att i 15 år driva handel i Ostindien och på andra platser öster om Godahoppssudden. Skeppen skulle byggas och utrustas i Sverige och segla under svensk flagg. Varje expedition måste också utgå från Göteborg samt återvända med sin last till Göteborgs hamn.

Man handlade främst med Kina. Lasten bestod bl a av te, kryddor, solfjädrar, silkesstrumpor, silke och porslin. Efter hemkomsten såldes lasten på auktion i Göteborg. Under de första åren var resorna mycket lönsamma för att under slutet av 1700-talet nästan alltid gå med förlust. Bolaget upplöstes 29 maj 1813.

Efter guidningen hade jag tänkt oss att vi skulle ha gemensam picknic på muséets gräsmatta, men den var invadererad av tusentals hundar som tillsammans med sina hussar och mattar skulle ha någon aktivitet för att stödja Hundstallets verksamhet. Vi fick i stället använda muséets uteservering där vi intog vår medhavda mat i vårsolens glans.

Anita Järvenpää

Foto: Lena och Arne Sundberg

Sysslingens datum för 2017

Följande datum gäller som riktlinjer för årets tidningar. Bidrag till tidningen kan sändas via e-post eller vanligt brev till:

e-post: Sysslingen@hotmail.com eller Info@roslagen.be
brev: *Susanne Fagerqvist, Murkelvägen 137, 184 34 Åkersberga.*

Bidrag vill vi ha senast ca 4 veckor före utgivning. Se sid 2 i tidningen.

Utgivning

Nr 1 Februari   Nr 2 Maj   Nr 3 September   Nr 4 november

Revisorer:

Birgit Lindkvist	08-540 631 79
Lennart Elg	08-540 619 96
Suppleant Leif Gannert	08-541 303 70

Valberedning:

<i>Sammanställande</i> Olle Sellström	08-540 216 43
Arne Sundberg	08-541 324 55
Carl-Göran Backgård	076-317 01 27

Redaktionskommitté:

Susanne Fagerqvist	Olle Keijser
Arne Sundberg	Leif Gannert
Anita Järvenpää	Olle Kungberg
Nils Lindgren	Dick Fagerqvist
Ann-Christin Nero	Tore Österman
Ulla Persson	

Nya medlemmar

Dan Köhl	Information Ljusterö	Box 75 184 03 Ljusterö
Jan Hammarlund	NishaVille, Villa D5 579 Moo	Prachuap Khiri Khan 77130 Thailand